

UFEN EDIM ITIAT, ÑKUKU-ÑKPỌYỌRIYỌ YE EKIM

Exodus 9:13-35; 10:1-29

QYQHỌ UKPEP-ÑKPỌ 55

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Edi ñkọm edi emi ekesin mi nnim fi, man ñwut fi odudu mi; man enyūñ ekwọrọ enyiñ mi ke ofuri ererimbot” (Exodus 9:16).

I Qyqhọ Ufen Itiaba: Obuma, Edim Itiat Ye Ikañ

- 1 Abasi asian Pharaoh abaña idiok udọñọ efen emi editienede Egypt edieke enye midiyakke Israel enyọñ, Exodus 9:13-15
- 2 Esua enọ Pharaoh ke ntañ-idem esie, Exodus 9:16, 17; Psalm 10:2; 119:21; Mme Ñke 6:16-19; 16:18
- 3 Ntọt emi akasañade ye usuñ ubọhọ ọnọ owo kiet ekededi emi edinyimede, Exodus 9:18-21; Deuteronomy 33:27; Psalm 27:5; 46:1-3
- 4 Edọñ enyene ndik ufen emi abiatde uwem, Exodus 9:22-25; Eriyarare 8:7
- 5 Esio Israel efep ke ufen, Exodus 9:26; 8:22, 23; 9:4
- 6 Pharaoh atua mkpọfiok, Moses eyik akpanikọ emi odude ke editua mkpọfiok esie, Exodus 9:27-30; Psalm 34:18; Micah 7:18
- 7 Enam ufen etre, edi Pharaoh aka iso anam idiok ke iso Abasi, Exodus 9:31-35; Ecclesiastes 8:11

II Qyqhọ Ufen Itiata: Ñkuku-Ñkpọyọriyọ Emi Otode Ke Edem Usiaha-utin

- 1 Pharaoh, ke ndimiom Abasi, ada ufen emi okponde akan ọnọ Egypt, onyūñ anam Abasi okoñ ke iso nditọ Egypt ye Israel, Exodus 10:1, 2; Leviticus 26:23, 24; Mme Ñke 1:24-27
- 2 Enọ Pharaoh ntọt ye ifet efen ndisuhọre idem nnọ uyo Abasi, Exodus 10:3-6
- 3 Nditọ ufok Pharaoh, ke ema ekekeke udop idaha odudu emi Moses enyenede ke Abasi, enyene ndik ebaña ubọhọ mmọ, enyūñ ekpe ubok ebaña unyọñ Israel, Exodus 10:7; 7:5; 8:19
- 4 Pharaoh akpañ utọñ ọnọ ekikere mmọ edi oyom ndinam emem, ndien ke ikponesit ọsọsọ ebin Moses ye Aaron efep, Exodus 10:8-11
- 5 Ñkuku-ñkpọyọriyọ eketo ke edem usiaha-utin, Exodus 10:12-15; Eriyarare 9:1-6
- 6 Pharaoh ọtọñ ntak akabare esit, edi edu esie ọkpuhọre ke ini emenerede ufen efep, Exodus 10:16-20

III Qyqhọ Ufen Usukkiet: Ọkpọsọñ Ekim

- 1 Edọñ ekim odu ke usen ita ke minhọ ntọt ibaña eridi esie, Exodus 10:21-23; Eriyarare 6:12; 16:10; Joel 2:1, 2, 31; Mark 13:24, 25
- 2 Pharaoh afiak odomo ndinam emem ke usuñ emi Moses mikenyimeke, Exodus 10:24-26
- 3 Pharaoh ọsọñ esit esie onyūñ ọnọ Moses akpatre ntọt, Exodus 10:27-29

SE EKPEPDE EBAÑA

Obuma, Edim Itiat, Ye Ikañ

Qyqhọ ukpep-ñkpọ nnyin ita emi abañade mme ubierikpe ye ufen Egypt, emi ekenode ndinam mmọ efiok ete ke Abasi Israel edi ñkukure Abasi akpanikọ, ndien ke ekpenyene ndikpono nnyūñ nnam Ikọ Esie, ọtọñọ ye ediyarade emi ayarade ifiok owo ke idem mme ñkpọ emi Abasi okobotde. Ekenọ ufen emi etiene nditọ Egypt oto ndem emi mmọ ekekeponode, ñkpọ nte obot, ye mme ñkpọ emi ekemede ndikut, kpa ye mme unam ye mme ata ñkpri unam. Mmọ ekekeke ete ke ndusuk abasi mmọ enyene odudu ndikara mme edinam emi otode odudu obot. Ekenọ qyqhọ ufen itiaba ndiwut mmọ nte ke mme abasi Egypt inyeneke odudu ndomo ata esisit, ndien ke edi Abasi Israel, emi Pharaoh ye ediwak nditọ Egypt ekefañade ete Enye iduhe, edi Andikara kpukpru ñkpọ.

Ema enọ ntọt ke ini ekesiande ebaña ufen emi ye ini emi enye edidide. Etop oro ọkọdọhọ ete ke mmọ emi ufen oro edisimde eyekpa; ke ntre nnyin imekeme ndikut nte ke ufen ubierikpe emi ama okpon akan ediwak mmọ eken emi ekemede ndibat nte ufen emi ọnọde iyaresit, edi ibiatke uwem. Ema esio Israel efep nte ekedide ke akpa, koro mmọ ema ebak enyūñ ekpono Abasi.

Abasi Mbọm

Mbọm Abasi edi ñkpọ kiet emi okponde akan ke otu mme edinam Esie. Nnyin imokut ke ukpep-ñkpọ edem nte mbọm Abasi ye mme nti edu-uwem efen emi abañade Abasi, ekenamde ererimbot efiok emi oto ke ndida enyiñ Jehovah nyarare uduak Esie. Jehovah okodomo ndikpep mme owo emi nte ke Imọ imodu, idighe nte Abasi emi enyenede odudu onyūñ okponde ikpọñ-ikpọñ, edi ñko ke imọ imenyene anana utit ukeme emi edidade idọñesit ye nsọñ-nda ọnọ andinim ke akpanikọ. Edi akpanikọ nte ke Enye ama oyom ndiwut mmọ anana-utit odudu ye ifiok Esie mbe ke mme utibe-ñkpọ, ke kpukpru oro, ke Enye ndisio nditọ Israel mfep ke mme ufen nnyūñ nnọ ntọt mbemiso ufen edim itiat. Enye ñko okodomo ndiwut mmọ mbọm ye ima Esie.

Abasi ọkpọkọsọhi ofuri idut Egypt osio ke ofuri iso isọñ. Enye ekeme ndinam ukem oro ye kpukpru mme idut ererimbot emi esinde Christ mfin emi. Edi utu ke oro, Enye emek ndiñwana, nsaña ye mfonido nnyūñ nda mmọ usuñ ye anana-utit ime ye ima. Enye ke akpakpañ utọñ ke kpukpru mme emana ọnọ mmọ emi etuade mkpọfiok ke mme idiok-ñkpọ mmọ ete: “Abasi tua mi, idiok owo mbọm,” man oto do Enye ọbọrọ, ete “Mme idiok-ñkpọ fo emi

ewakde, efen kpukpru.” Uyo Esie idopke mfin emi! Enye ke oyoyom mme anditak! Enye ke enyenyene mbom ye mmq emi edude nsan-nsan ekpon anana-utit mfon Esie.

Nsu-nsu Edikabare-esit

Ama ekem ini nte Egypt ekpede ebieren ke ini ekenode mme ufen etiene mmq. Mmq emi ekesinde mbom Abasi ema etak. Ke akpatre ema ekan ofuri idut emi. Abasi anam ye owo kiet-kiet ndida enye nsim ebietedikabare-esit. Ndusuk enyime edi ndusuk inyimeke. Ndien ubieren-ikpe ke Egypt edi ukem ye akpatre ubieren-ikpe emi edinwanade eduok ke ererimbot ke ini Akwa Ukut. Ke usen oro, nko, mme owo emi ekesinde mkpe-ubok Abasi eyesuene enyuni esuni Enye, esin Enye, ndien efik nsobo mmq ke nsinsi oto ke edibidi onq asua-Christ.

Pharaoh ama atua mkpofioke ke ini ufen okosonde ubok akan, edi Moses ama ofioke ete ke eritua mkpofioke oro ikedighe ke ofuri esit. Ata edikabare-esit isanake ye edifuhq ye edisua idiok-nkpq ikpon, edi, edi edifioke mbom Abasi. Edikabare-esit akpaniko asua kpukpru idiok-nkpq, idighe ke ntak ufen emi otode ke idiok-nkpq oro ikpon, nko enye ototim asua idiok-nkpq akan, koro owo emi atuade mkpofioke okut ima Abasi. Edikabare-esit Pharaoh ikenyeneke mme akpan edinam emi. Enye akatua mkpofioke ke ntak edisio idemesie ke ufen idiok-nkpq, edi idighe koro enye ekemekde ndinam idemesie edi se Abasi amade ye enye emi osukde idem onq mbet Abasi. Moses ama okut unana emi, ndien enye ama etin ke esit akpaniko onq atan-idem edidem emi abana mmeme esie. Edikabare-esit emi otode ke ndik ikpon isibighike.

Mme Nkuku-nkpoyoripo Emi Etode Edem Usiaha-utin

Nditq Egypt ema emehe ke ndinim ete ke nkpri-unam emi ebiate nkpo inwan emi odude ke ofuri ison ekedi idi onq iyaresit abasi mmq. Edi Abasi okodon ufen nkuku-nkpoyoripo emi akakande ufen nkpri-unam ekededi emi mmq ekektude. Enye ama edi kpa nte Moses ekebemde iso etin, ke ntre ikedighe nkpo mkpaidem ite ke edi Abasi Israel okodon enye edi. Mme abasi mmq ikekemeke ndinam enye nkpo. Ndien sia okokponde akan oruk emi mmq akananam ekutde, mmq ekenyene ndinim ete ke Abasi Israel okpon akan mme abasi Egypt.

Nko, nnyin imokut uwut-nkpq ke abana unana eritua mkpofioke ke ofuri esit. Pharaoh ama ebehe Moses ye Aaron ete ekpe ubok enq imq, edi eritua mkpofioke esie ikebighe. Ke ema ekemen ufen efep enye owonore esit esie afiak anwana ye Abasi, anam enye oson esit akan nte ekedide, ndien inyun iyakke Israel eny onq. Pharaoh okoyom Abasi emen ufen efep akan nte enye akpakabarede edi andinam nkpo nq Abasi ke akpaniko.

Okposon Ekim Emi Okotukde Mmq

Ufen ekim ama esin abasi-utin Egypt ke ndek. Enye ekedi mbiet ekim emi edifukde kpukpru mmq emi mikabakere itiene Abasi. Usen ita emi mme owo eketunde ke okposon ekim emi okotukde mmq, emi akakande mme ikpo nsu-nsu mbuk emi mme ewet-nwed etinde, akpakana nte ada mmq osuhore ke edon mmq ke ata eritua mkpofioke. Ema esio Israel efep, koro nnyin ikot ntem ite, “edi kpukpru nditq Israel ekut unwana ke idun mmq.”

Edi esit Pharaoh okosuk ososon ye Abasi, edi man oto do ekim emi adaha okpon enye, enye ama odohq nditq Israel eka ke akai-ikot nte mmq ekeyomde, edi yak ekuda eron ye mme ufene mmq. Moses ama enyene spirit emi kpukpru nti mme anditiene-Christ anade enyene, spirit edinam-akpaniko emi midisikke idaha ke abana ewuhq Abasi ndomo kiet. Abasi ama odohq ete yak mmq ye ufene mmq eka, ndien Moses akada ke ikq oro. Enye ama odohq ete: “Baba ikpat kiet idisuhoke ke edem.”

Ibq Moses anam esit Pharaoh akaka iso oson akan, ndien ewuhq Pharaoh ekedi yak mmq ekukut imq iso aba, emi ama odomo ndiwut kpukpru se idide ekikere esit esie, emi ekedide ndisuk nka iso son ibuat ye Abasi. Idighe akpan nkpo nnyin ndifioke mme ema etin oyohq uduak Abasi enq Moses me ekedi suk idorenyin ke mbuotidem (Mme Hebrew 11:27) oro akanam enye obq ete: “Ekem ke se afo odohode; ndikwe aba fi iso.” Mkpe-ubok esie ke iso Pharaoh man enye asana Israel ayak ama osim utit. Se ikekade iso ot onode ke emi ekedi Abasi ndinyenyik akan ndikpekpe ubok. Pharaoh ama anam idiok akan enye ubok, tutu usen mbom esie ebe, ndien esit ama akabare odorofion. Enye ama etre ndida ediwak ifet emi Abasi okonode enye nkabare esit, ndien idahaemi nkukure se isuhode edi ndin akpatre ubieren-ikpe etiene enye ye idut mmq emi mikenimke ke akpaniko.

Ada-Usun Emi Ekemede Ndida Usun

Ke mme ukpep-nkpq emi abanade ubierikpe Egypt, nnyin imokut ediwak akpaniko. Edi akpaniko ete ke ediwak ke osuhore ke mme ufan-nwed emi ikokotde emi Edisana Spirit ediyararede inq nnyin adana nte enye adade nnyin aka iso. Edi odu akpaniko kiet emi nnyin midikemeke ndibe mfefere-mfefere.

Moses ekedi akwa ada-usun, ama enyene akwa utehe, oyohq ye odudu ye iwuk, nko enye ekedi owo emi osuhorede idem akan ke ofuri iso ison. Edi Moses ama enyene eti-ido efen emi nnyin idi onode nte ikpepde uwem esie. Enye ama etin enyin nditiene Abasi ke kpukpru idaha, ke osiode ini nkpo mbom kiet emi akakpade enye akwa ekom-urua.

“Nnyin inyun ifioke se ididade inam nkpo inq Jehovah tutu isim ko.” Ekpekedi mmem-mmem onq Moses, ndinyime sia idem ama ekemem enye oto ke okposon ediyorq ye mfina esit emi enye ekebede ke esit oto ke edisana ke iso Pharaoh emi mikabakke Abasi. Enye ekpekere ete ke enen, nko ke edi mfon-iso mmimq ndikpon ison Egypt, okposuk edi ediworq mmq edinamde etaba kpukpru mme ubak eron ye ufene mmq.

Edi Moses etetiene Abasi, ndien Abasi ama etin onq enye ete ke Imq iyenam Israel ebq. Abasi ama onwonq ete ke nditq Israel idiworoke ye inyene mmq ikpon-ikpon edi eyebq inyene ison Egypt nko eto ke ubok nditq Egypt.

Edieke Moses okpokonyimede ediomi emem emi, ọkpọkọwọrọ ete ke enye ọsuhọre idaha Abasi. Enye ikọdịọkọke usuñ nte kpukpru mme ñkpọ emi ediwọrọde, edi enye ama ọyuhọ ke nditiene Abasi ke ikpat ke ikpat tutu anam uduak Abasi ọyọhọ-ọyọhọ.

Nso ukpep-ñkpọ edi emi ọnọ nnyin ke ñkpọ kiet emi ikpọñ! Ediwak ini, ke uwem nnyin “nnyin inyuñ ifiokke se ididade inam ñkpọ inọ Jehovah tutu isim ko.” Edi, edi ñkpọ mfuhọ ediwak ini nnyin ibem Abasi iso inyuñ inam ñkpọ ke ini nnyin ikpebetde esisit emi akpadade nnyin osim ọyọhọ edidiọñ emi Abasi okonimde ọnọ nnyin. Uwem kpukpru ikpọ nditọ Abasi, irenowo me ñwan owut nnyin ukem akpanikọ oro. Edieke nnyin iynomde ndidi mme ọwọrọ-iso owo nnọ Abasi, nnyin inyene ndinyime nditiene, ndien inyuñ ifeheke ibe Enye emi edide Asiak Usuñ Erinyaña nnyin iso. Enye ikpọñ ọfiok kpukpru se ibañade nnyin! Ñko, Enye ama nnyin onyuñ oyom ufọn nnyin nte baba owo efen mikemeke ndinam!

MME MBUME

1. Nso ikedi ọyọhọ ufen ubierikpe itiaba ke Egypt?
2. Nte ema etim enọ mmọ ntọt ebaña ufen emi edidide man mmọ ekpefehe ebọhọ ifut-esit esie?
3. Nso saña-saña usuhọre itie ke ekenọ Pharaoh ke ini emi?
4. Nte ufen emi ekedi enye emi abiatde uwem?
5. Nso ikedi edinam Pharaoh, ndien nso ibọrọ ke Moses ọkọnọ?
6. Tiñ oruk ye nte ọyọhọ ufen itiaita akatarade.
7. Nte ema enọ mmọ ntọt ebaña ufen emi, ndien didie ke enye ekedi?
8. Nditọ ufọk Pharaoh eketiñ nso ye enye ke ini ifut-esit emi okosimde mmọ?
9. Tiñ nte ufen ekim eketiede ye se enye akanamde ke Israel.
10. Nso akpatre ikọ ke Pharaoh eketiñ ọnọ Moses; ndien nso ibọrọ ke Moses ọkọnọ?